

GIẢI PHÁP ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀO KẾ TOÁN THU, CHI TRONG HOẠT ĐỘNG CỦA ĐƠN VỊ SỰ NGHIỆP GIÁO DỤC CÔNG LẬP Ở TỈNH LẠNG SƠN HIỆN NAY

Tác giả: **Ngô Thị Ngọc Hà**

Trường Cao đẳng Sư phạm Lạng Sơn

I. MỞ ĐẦU

Thực hiện chủ trương xã hội hóa trong việc cung cấp dịch vụ cho xã hội, đơn vị sự nghiệp công lập có điều kiện cung ứng nhiều dịch vụ với chất lượng ngày càng cao, tạo điều kiện cho các đối tượng thụ hưởng nhiều loại dịch vụ chất lượng tốt hơn phù hợp với khả năng chi trả của họ, huy động sự đóng góp của cộng đồng, xã hội để phát triển sự nghiệp, từng bước xóa bỏ bao cấp từ ngân sách nhà nước. Cùng với việc đổi mới cơ chế tài chính thì việc đổi mới tổ chức kế toán là rất quan trọng trong đó tổ chức kế toán thu, chi hoạt động là quan trọng và chủ yếu. Để đổi mới công tác này đáp ứng bối cảnh của cách mạng 4.0 thì việc áp dụng công nghệ thông tin trong hoạt động kế toán thu, chi ở các đơn vị sự nghiệp công lập là tất yếu.

II. NỘI DUNG

1. Nội dung các khoản thu chi hoạt động trong đơn vị sự nghiệp công lập

1.1. Nội dung các khoản thu

Trong quá trình thực hiện chức năng nhiệm vụ nhà nước giao, các đơn vị sự nghiệp công lập ngoài việc sử dụng kinh phí do ngân sách nhà nước cấp còn được nhà nước cho phép thu các khoản thu theo chế độ quy định. Các khoản thu đó bao gồm:

Một là, khoản thu về phí, lệ phí theo quy định của pháp lệnh phí, lệ phí được nhà nước giao theo chức năng của từng đơn vị. Mức thu phí, lệ phí; tỷ lệ nguồn thu phí, lệ phí được để lại đơn vị thực hiện theo quy định của nhà nước đối với từng loại phí, lệ phí.

Hai là, thu từ hoạt động dịch vụ phù hợp với lĩnh vực chuyên môn và khả năng của đơn vị cụ thể: thu từ sự nghiệp giáo dục đào tạo; thu từ sự nghiệp y tế đảm bảo xã hội; thu từ sự nghiệp văn hóa thông tin; thu từ sự nghiệp thể dục thể thao; thu từ sự nghiệp khoa học công nghệ; thu từ các hợp đồng nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ; thu từ sự nghiệp kinh tế; thu từ lãi được chia từ các hoạt động liên doanh liên kết lại từ gửi ngân hàng từ các hoạt động dịch vụ.

1.2. Nội dung các khoản chi trong đơn vị sự nghiệp công lập

Các khoản chi trong đơn vị sự nghiệp công lập bao gồm các khoản chi hoạt động sự nghiệp thực hiện các chức năng, nhiệm vụ do Đảng và nhà nước giao, chi cho hoạt động sản xuất kinh doanh, cung ứng dịch vụ và các khoản khác, các khoản chi này được chia thành: các khoản chi thường xuyên và chi không thường xuyên.

Chi thường xuyên bao gồm: chi hoạt động sự nghiệp thường xuyên nhằm phục vụ cho công tác chuyên môn nghiệp vụ và công tác quản lý ở đơn vị sự nghiệp; chi hoạt động thường xuyên phục vụ cho công tác thu phí và lệ phí, trả tiền lương, tiền công các khoản phụ cấp lương, các khoản trích nộp bảo hiểm y tế, bảo hiểm xã hội theo quy định hiện hành cho số lao động trực tiếp phục vụ cho công tác thu phí và lệ phí, các khoản chi nghiệp vụ chuyên môn sửa chữa thường xuyên tài sản cố định; chi cho hoạt động sản xuất kinh doanh, cung ứng dịch vụ.

Chi không thường xuyên: chi thực hiện các nhiệm vụ khoa học công nghệ; chi thực hiện chương trình đào tạo bồi dưỡng cán bộ, viên chức; chi thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia; chi thực hiện các nhiệm vụ do nhà nước đặt hàng theo giá hoặc khung giá do nhà nước quy định; chi vốn đối ứng thực hiện các dự án có nguồn gốc vốn nước ngoài theo quy định; chi thực hiện các nhiệm vụ đột xuất được cấp có thẩm quyền giao; chi thực hiện các dự án từ nguồn vốn viện trợ nước ngoài chi cho hoạt động liên doanh liên kết các khoản chi khác nếu có...

1.3. Nhiệm vụ kế toán thu chi hoạt động trong đơn vị sự nghiệp công lập

Kế toán là một bộ phận cấu thành hệ thống công cụ quản lý nền kinh tế quốc dân. Kế toán thực hiện nhiệm vụ thu nhận, xử lý, cung cấp thông tin một cách thường xuyên, liên tục, toàn diện và có hệ thống, qua đó kế toán thực hiện việc kiểm tra giám sát các hoạt động kinh tế tài chính của đơn vị.

Kế toán là công cụ sắc bén, tin cậy để điều hành và quản lý của tất cả đơn vị sự nghiệp công lập. Thông qua số liệu, tài liệu kế toán lãnh đạo các đơn vị thông tin đầy đủ về tài sản, kinh phí, vật tư, tiền vốn,... từ đó có thể phân tích đánh giá tình hình và đưa ra các quyết định đúng đắn trong chỉ đạo, quản lý, điều hành đảm bảo hiệu quả kinh tế cao. Đồng thời, kế toán còn là phương tiện để thực hiện kiểm soát kinh tế tài chính, công khai tài chính trong đơn vị.

Để phát huy vai trò là công cụ quản lý kế toán của các đơn vị sự nghiệp công lập nhằm đảm bảo thực hiện tốt các nhiệm vụ của kế toán đã được quy định trong Luật kế toán. Cụ thể để cung cấp thông tin đầy đủ, kịp thời cho việc quản lý và điều hành quá trình thu, chi; phân phối và sử dụng các khoản thu chi theo đúng chế độ của nhà nước quy định; kế toán thu, chi trong các đơn vị sự nghiệp công lập phải thực hiện đầy đủ các nhiệm vụ sau:

Một là, thu thập phản ánh chính xác, đầy đủ, kịp thời tình hình thu lệ phí, phí, tiền dịch vụ sản xuất kinh doanh và các khoản thu khác; tình hình chi cho hoạt động nghiệp vụ và các hoạt động khác.

Hai là, kiểm tra, giám sát tình hình thực hiện dự toán thu chi hoạt động tình hình thu chi hoạt động nghiệp vụ và các hoạt động khác. Việc chấp hành các quy định theo từng loại thu, các chế độ phân phối các khoản thu; việc chấp hành các khoản chi

theo đúng chế độ, tiêu chuẩn, định mức; kết quả tài chính và việc phân phối kết quả hoạt động; tình hình thực hiện nghĩa vụ đối với ngân sách nhà nước.

Ba là, phân tích và cung cấp thông tin số liệu kế toán cần thiết về tình hình thu, chi để làm cơ sở cho việc xây dựng toán thu, chi; xây dựng định mức thu, chi phân phối và định mức sử dụng các khoản thu; đồng thời phục vụ cho việc tiến hành chi hợp lý và có hiệu quả.

2. Giải pháp ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác kế toán thu, chi trong hoạt động của đơn vị sự nghiệp giáo dục công lập trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn

Để phát huy vai trò và hiệu quả của việc ứng dụng công nghệ thông tin vào trong công tác kế toán, các đơn vị sự nghiệp giáo dục công lập trên địa bàn cần tổ chức thực hiện đồng thời một số giải pháp sau:

Thứ nhất, đơn vị cần có kế hoạch đào tạo bồi dưỡng trình độ tin học cho cán bộ, nhân viên kế toán, tạo điều kiện cho các cán bộ kế toán được thực hành thường xuyên trên máy tính, ứng dụng từng phần cho đến toàn bộ công việc kế toán trên máy vi tính, đặc biệt là các đơn vị cơ sở giáo dục mầm non, tiểu học, trung học cơ sở.

Thứ hai, cùng với việc trang bị đồng bộ máy móc thiết bị và thiết kế đường mạng việc lựa chọn sử dụng phần mềm kế toán phù hợp với yêu cầu quản lý và đặc điểm hoạt động là rất quan trọng. Hiện nay, thị trường phần mềm kế toán rất đa dạng và phong phú, cho nên khi lựa chọn phần mềm kế toán, các đơn vị cần tính đến yếu tố phù hợp với cơ chế quản lý tài chính, phải căn cứ vào quy định về tiêu chuẩn và điều kiện phần mềm kế toán ban hành theo Thông tư số 103 / 2005 / TT-BTC ngày 24 / 11 / 2005 của Bộ Tài chính về việc hướng dẫn tiêu chuẩn và điều kiện của phần mềm kế toán. Cụ thể:

Một là, phần mềm kế toán phải hỗ trợ cho các đơn vị tuân thủ các quy định của nhà nước về kế toán, khi sử dụng phần mềm kế toán không làm thay đổi bản chất, nguyên tắc và phương pháp kế toán được quy định tại các văn bản pháp luật hiện hành về kế toán. Phần mềm kế toán áp dụng tại các đơn vị kế toán phải đảm bảo được các yêu cầu của Pháp luật hiện hành về kế toán theo các nội dung.

Hai là, phần mềm kế toán phải có khả năng nâng cấp, có thể sửa đổi bổ sung phù hợp với những thay đổi của chế độ kế toán và thực hiện chính sách tài chính mà không ảnh hưởng đến cơ sở dữ liệu đã có. Phần mềm phải có khả năng thêm hoặc bớt một số thông tin, chỉ tiêu mà không ảnh hưởng đến hệ thống.

Ba là, phần mềm kế toán phải tự động xử lý và đảm bảo sự xác chính xác về số liệu kế toán. Tự động xử lý, lưu giữ số liệu theo quy trình kế toán và theo các phương pháp tính toán đã được quy định. Không trùng lặp số liệu giữa các sổ kế toán khi sai sót xảy ra phải có khả năng dự báo, phát hiện và ngăn chặn.

Bốn là, phần mềm kế toán phải đáp ứng được khả năng ngăn chặn xâm nhập của các đối tượng không có liên quan bảo mật thông tin và an toàn dữ liệu.

Năm là, phần mềm kế toán phải được thiết kế đơn giản dễ hiểu, dễ sử dụng, có tài liệu hướng dẫn để người sử dụng vận hành an toàn và có khả năng xử lý các sự cố đơn giản.

III. KẾT LUẬN

Để hoàn thiện tổ chức kế toán thu chi hoạt động trong đơn vị sự nghiệp công lập trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn phù hợp với quan điểm định hướng thì cần phải có điều kiện cần thiết: đó là về phía nhà nước, phía Ủy ban nhân dân, cơ quan tài chính các cấp và cơ quan quản lý trực tiếp đơn vị sự nghiệp giáo dục công lập tại địa phương thuộc địa bàn tỉnh Lạng Sơn sớm tổ chức triển khai đồng bộ việc giao quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm về thực hiện nhiệm vụ, tổ chức bộ máy và cơ chế và tài chính cho các đơn vị sự nghiệp giáo dục công lập để các đơn vị chủ động trong hoạt động không ỷ lại vào sự bao cấp ngân sách, sử dụng nguồn kinh phí và nguồn thu có hiệu quả. Về phía các đơn vị sự nghiệp giáo dục công lập thì phải chấp hành nghiêm chỉnh các quy định của nhà nước chế độ tài chính kế toán hiện hành, đồng thời phải kiến nghị đề xuất hoàn thiện chính sách kế toán của nhà nước trong mối quan hệ với chính sách kinh tế tài chính liên quan khác. Nhận thức đúng vai trò, nội dung, phạm vi của từng loại kế toán nhà nước trong điều kiện kinh tế thị trường để tổ chức công tác kế toán phù hợp với yêu cầu, trình độ quản lý đơn vị và xây dựng cho mình một chính sách kế toán, chế độ chi tiêu nội bộ phù hợp, khả thi, phát huy được hiệu quả.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Tài chính (2009), Hướng dẫn thực hành kế toán Hành chính sự nghiệp qua sơ đồ tài khoản và các quy định mới nhất về kế toán, tài chính, thuế, kiểm toán, thanh tra, kiểm tra tài chính, Nxb Lao động – Xã hội, Hà Nội.
2. Bộ Tài chính (2011), Chế độ kế toán hành chính sự nghiệp (Sửa đổi bổ sung theo Thông tư số 185/2010/TT-BTC ngày 15/11/2010 của Bộ Tài chính), Nxb Tài chính, Hà Nội.
3. Bộ Tài chính (2013), Hệ thống Mục lục Ngân sách, Nxb Hồng Đức, Hà Nội.
4. Vũ Văn Nhị (2017), Hướng dẫn thực hành kế toán hành chính sự nghiệp theo thông tư số 107/2017 TT-BTC, Nxb Tài chính, Hà Nội.
5. Nguyễn Ngọc Quang (2011), Kế toán đơn vị hành chính sự nghiệp, Nxb Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.